
Økende forekomst av tarmkreft blant dem under 50 år

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

AMANDA HYLLAND SPJELDNÆS

Universitetet i Oslo

Norge er et av landene med den raskeste økningen i forekomsten av tarmkreft blant yngre.

Tykkttarmskreft. Farget røntgenbilde som viser kreft i den oppadstigende delen av tykktarmen. Svulsten vises som den ovale skyggen over høyre bekken (venstre på bildet). Foto: Science Photo Library / NTB

En fersk registerbasert studie rapporterer utviklingen i forekomsten av tykk- og endetarmskreft blant personer over og under 50 år i 50 land [\(1\)](#). Tarmkreft var vanligere hos personer over 50 år enn hos de yngre i alle landene, men forekomsten blant dem under 50 år er stigende og nærmer seg forekomsten blant de eldre. I mange høyinntektsland, både i Vesten, Asia og Sør-Amerika, var forekomsten stabil eller synkende hos dem over 50 år, mens forekomsten hos yngre økte. Norge var et av landene med den raskeste økningen blant dem under 50 år, med 3,5 % gjennomsnittlig årlig økning i antall tilfeller.

Tarmkreft hos dem under 50 år var vanligst i Australia, USA, New Zealand og Sør-Korea, med Norge på 8. plass. India og Uganda, sistnevnte som eneste lavinntektsland i studien, hadde lavest forekomst i begge aldersgruppene. I India var forekomsten hos dem under 50 år kun 3,5 tilfeller per 100 000 personår, mot 16,5 i Australia og 13,3 i Norge.

– Forekomsten av tarmkreft hos personer under 50 år har økt signifikant de siste 30 årene, og her ligger Norge dessverre i verdenstoppen, sier Anne Hansen Ree. Hun er overlege, forskningsgruppelider og professor ved Akershus universitetssykehus. Ingen vet helt årsaken til dette. Kanskje skyldes det påvirkning fra faktorer i miljøet, sier hun.

– Yngre personer med tarmkreft har ofte en mer avansert og biologisk aggressiv tarmkreftsykdom ved diagnosetidspunktet, og således en dårligere prognose enn de eldre pasientene. Dette til tross for at de yngre tåler intensiv kreftbehandling bedre, sier Hansen Ree. For å møte denne utviklingen, etablerer Akershus universitetssykehus nå et nasjonalt Ung Tarmkreft-senter, som skal kobles til et internasjonalt forskningsnettverk utgått fra Dana-Farber Cancer Institute i Boston, forteller hun.

REFERENCES

1. Sung H, Siegel RL, Laversanne M et al. Colorectal cancer incidence trends in younger versus older adults: an analysis of population-based cancer registry data. *Lancet Oncol* 2025; 26: 51–63. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 17. mars 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.0057

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. juli 2026.